

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-10627/2015-ERU

V Ostravě dne 30. listopadu 2015

Č. j. 10627-3/2015-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v souladu s ust. § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), v příkazním řízení podle ust. § 87 zákona o přestupcích vedeném pod sp. zn. KO-10627/2015-ERU s obviněným z přestupku, kterým je pan [REDAKCE], nar. [REDAKCE], bytem [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku dle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku pan [REDAKCE], nar. [REDAKCE], bytem [REDAKCE] (dále jen „obviněný z přestupku“), se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 23. června 2015 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Chlebovice u domu č. p. 100 práce související se sekáním travního a křovinného porostu, při kterých došlo prostřednictvím křovinořezu k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 32 (dále jen „plynárenské zařízení“), a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, **dopustil spáchání přestupku dle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona.**

II. Podle ust. § 90 odst. 3 energetického zákona se obviněnému z přestupku ukládá za spáchání přestupku dle ust. § 90 odst. 1 písm. k) téhož zákona **pokuta ve výši 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 38315.

Odůvodnění

Dne 8. září 2015 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) doručením oznámení o zahájení kontroly podle ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona v důsledku zjištěného poškození plynárenského zařízení, k němuž došlo dne 23. června 2015 v obci Chlebovice u domu č. p. 100.

V průběhu kontroly shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ust. § 3 správního řádu, na základě kterých vyhotovil dne 14. října 2015 Protokol o kontrole č. K043215, č. j. 06967-8/2015-ERU. Obviněný z přestupku neuplatnil vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokole žádné námítky.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 06967/2015-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 25. listopadu 2015, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil obviněný z přestupku. Současně byly dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto Úřad přistoupil v souladu s ust. § 87 zákona o přestupcích k vydání tohoto příkazu.

Z jednání v rámci kontroly bylo zjištěno, že obviněný z přestupku v důsledku sečení travního a křovinného porostu (ostružiní) u domu č. p. 100 v obci Chlebovice, tj. na parcele č. 128/23, katastrální území Chlebovice, křovinořezem poškodil plynárenské zařízení. Výška porostu v místě uložení plynárenského zařízení byla cca 30 až 120 cm, jelikož se obviněný z přestupku o údržbu uvedené parcely dlouhodobě nestaral a rozbujila se zde vegetace, která bránila odtoku vody ze svodu od domu č. p. 100, a zanesené příkopy způsobily průsak vody do sklepních prostor domu č. p. 100.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo dle dokumentace správce plynovodní sítě (viz Protokol o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení číslo hlášení v SAP PM [redacted] a [redacted] ze dne 23. června 2015 a Protokol o úniku plynu z poškozeného PZ č. [redacted] ze dne 24. června 2015) k doprovodnému úniku zemního plynu do ovzduší v množství 7 m³ po dobu 7 minut. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy nebyla přerušena dodávka plynu žádnému koncovému zákazníkovi.

Obviněný z přestupku vzniklou škodu na plynárenském zařízení a v souvislosti s uniklým plynem zcela uhradil, což doložil ústřížkem poštovní poukázky A ze dne 24. září 2015.

Ve smyslu ust. § 2 odst. 1 zákona o přestupcích se přestupkem rozumí zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno buď v zákoně o přestupcích, nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

Zavinění v právu je subjektivní vztah (vůle, vědomí nebo nedbalost) osoby k předpokládaným nebo možným následkům nebo zakázanosti jejího jednání, jímž je někomu způsobena újma nebo které je protiprávní. Zavinění je jednou z podmínek prokázání spáchání přestupku ve smyslu zákona o přestupcích. V českém trestním a přestupkovém právu se (téměř shodně) rozlišuje zavinění úmyslné (úmysl přímý nebo nepřímý či eventuální) a zavinění nedbalostní, přičemž nedbalost může být vědomá či nevědomá.

Dle ust. § 4 zákona o přestupcích je přestupek spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí [písm. a) téhož ustanovení] nebo nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl [písm. b)

téhož ustanovení]. V řízení bylo prokázáno, že obviněný z přestupku si při sekání travních a křovinných porostů nepočíнал dostatečně opatrně, když poškodil plynárenské zařízení. Z dané věci je zřejmé, že obviněný z přestupku plynárenské zařízení nepoškodil úmyslně, když bezprostředně po poškození přivolal Policii České republiky a následně byla přivolána příslušná poruchová služba. Nicméně obviněný z přestupku porušil zájem chráněný zákonem, a to zájem na bezpečném provozu plynárenského zařízení, ač bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem při sekání rozbujelého travnatého a křovinného porostu neporuší. S ohledem na uvedené a na spisový materiál je zřejmé, že se obviněný z přestupku dopustil spáchání posuzovaného přestupku z nedbalosti.

Dalším znakem přestupku jako takového je, že jednáním pachatele musí dojít k porušení nebo ohrožení zájmu společnosti a jednání pachatele je za přestupek výslovně označeno v zákoně o přestupcích nebo jiném zákoně.

Podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8, 9, 10 nebo v ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 10 a 13. Obviněný z přestupku se dopustil porušení zákazu stanoveného v ust. 68 odst. 3 energetického zákona, které stanovuje, že v ochranném pásmu je zakázáno provádět činnosti, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Přestupek, kterého se obviněný z přestupku dopustil, tak jednoznačně vyplývá z energetického zákona. Správní orgán dále uvádí, že jednání, v jehož důsledku došlo k poškození plynárenského zařízení, splňuje nepochybně též kritérium společenské škodlivosti, neboť tím došlo k narušení bezpečného provozu předmětného zařízení.

V řízení bylo zjištěno a prokázáno, že se přestupku dopustil právě obviněný z přestupku, který sám tuto skutečnost kontrolnímu orgánu potvrdil a rovněž popsal, jakým způsobem k poškození plynárenského zařízení došlo. S ohledem na vlastnické poměry k danému pozemku obviněný z přestupku vědět měl a mohl, že se zde nachází takto umístěné plynárenské zařízení, které však vzhledem k tomu, že se o údržbu uvedené parcely dlouhodobě nestaral a rozbujela se zde vegetace, nebylo přes porost viditelné. Obviněný z přestupku naplnil též další znak předmětné skutkové podstaty, neboť v důsledku jeho činnosti došlo k poškození plynárenského zařízení, jakož i k úniku plynu do ovzduší, čímž byla narušena bezpečnost provozu.

Správní orgán má za prokázané, že se obviněný z přestupku dopustil přestupku uvedeného v ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona a přistoupil tak k udělení pokuty.

Zákon o přestupcích v ust. § 11 předvídá, že za přestupek lze uložit sankci v podobě napomenutí, pokuty, zákazu činnosti, propadnutí věci nebo zákazu pobytu. Sankci lze přitom uložit samostatně nebo s jinou sankcí; napomenutí nelze uložit spolu s pokutou. Od uložení sankce lze v rozhodnutí o přestupku upustit, jestliže k nápravě pachatele postačí samotné projednání přestupku. Právní úprava zákona o přestupcích se přitom použije pouze tehdy, neupravuje-li zvláštní zákon něco jiného. V daném případě, kdy se jedná o přestupek upravený energetickým zákonem, má energetický zákon jakožto zvláštní právní úprava přednost před zákonem o přestupcích.

Podle ust. § 90 odst. 3 energetického zákona se za přestupek uvedený v odstavci 1 písm. a) až w) nebo x) nebo odstavci 2 uloží pokuta až do výše 100 000 Kč. V souladu s ust. § 12 zákona o přestupcích přihlédne správní orgán při určení druhu sankce a její výměry

k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl pro týž skutek postižen v disciplinárním řízení.

Jednání obviněného z přestupku porušuje obecný zákaz poškození energetických zařízení, přičemž účel zákazu lze spatřovat v zájmu na bezpečném provozu těchto zařízení. Úřad však při posuzování závažnosti přestupku přihlédl zejména ke skutečnosti, že obviněný z přestupku poškodil předmětné zařízení v důsledku nedbalosti, nikoliv úmyslně. U míry zavinění pachatele obecně platí, že úmyslné zavinění je závažnější než nedbalostní. K této skutečnosti bylo přihlédnuto jako k polehčující okolnosti.

Správní orgán přihlédl také k tomu, že obviněný z přestupku s Úřadem spolupracoval a uhradil vzniklou škodou. Tyto skutečnosti hodnotí správní orgán jako polehčující okolnosti.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k následkům spáchaného přestupku, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k úniku plynu do ovzduší a přerušení dodávky konečným zákazníkům. Obviněnému z přestupku je vytýkáno, že poškodil středotlakou plynovodní přípojku IPE DN 32, přičemž došlo k úniku zemního plynu do ovzduší v množství vyjádřeném hodnotou 7 m³. Tyto údaje vypovídají o nižší energetické důležitosti plynárenského zařízení, které obviněný z přestupku svým jednáním narušil. Vzhledem však k tomu, že nedošlo k přerušení dodávek plynu konečným odběratelům, přihlédl správní orgán k této skutečnosti při stanovení výše pokuty jako k polehčující okolnosti.

V důsledku poškození výše uvedeného plynárenského zařízení došlo k úniku plynu do ovzduší v celkové délce trvání 7 minut. Tuto skutečnost ovšem nemohl obviněný z přestupku více ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bezprostředně nahlásil Policii České republiky a místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Ke skutečnosti, že došlo k bezprostřednímu nahlášení poškození předmětného zařízení, bylo přihlédnuto při stanovení výše pokuty také jako k polehčující okolnosti.

Úřad nemá povědomí o tom, že by s obviněným z přestupku bylo kdy vedeno příkazní či přestupkové řízení z důvodu porušení povinností vyplývajících z právních předpisů upravujících oblast energetických odvětví. Lze tak říci, že obviněný z přestupku se přestupku dopustil poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. V souvislosti s výše uvedeným se tedy správní orgán při stanovení výše pokuty zabýval otázkou majetkových poměrů obviněného z přestupku. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplývaly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti

s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Správní orgán má za to, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto příkazu, tedy spíše v symbolické výši, nemůže být v žádném případě považována za finanční ohrožení existence obviněného z přestupku a nemůže mít tedy likvidační charakter. Ukládaná pokuta musí být zároveň pro pachatele citelná, neboť v opačném případě by její efekt byl minimální. Správní orgán nepochybuje, že zaplacení uložené pokuty se negativně odrazí ve finanční situaci obviněného z přestupku. Takový dopad je však třeba považovat za základní charakteristiku správního trestu v podobě finanční sankce.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto příkazu, tj. ve výši 1 000 Kč, což je u samotné dolní hranice zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a pokuta tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto správní orgán poznamenává, že uvedená pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 87 odst. 4 zákona o přestupcích podat odpor ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje s tím, že po projednání věci bude v případě uznání viny obviněného z přestupku uložena kromě sankce i povinnost uhradit náklady řízení stanovené vyhláškou č. 231/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a to ve výši 1 000 Kč. Příkaz, proti němuž nebude podán odpor v uvedené zákonné lhůtě, se stává pravomocným v souladu s ust. § 87 odst. 5 zákona o přestupcích.

Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

JUDr. Zuzana Šmídová, v. r.
ředitelka odboru správních řízení